

kolera, v kljub jesenim vremenom se vedno razširja.

Požar v narišnici. V mestu Bradon (Severna Amerika) je pogorela narišnica, v kateri je bilo nad 600 bolnikov. Prišlo je do groznih prizorov. Bolniki so skakali v plamena in se branili rešitve. Na stotine jih je našlo svojo smrt.

Potopil se je na morju veliki parnik „Gamma“. Vsled viharja ni bilo mogoče nikogar rešiti.

Schicht Stearin-sveče LEDA

najfinejša vseh mark! Apartni, elegantni zavoj!

Ne tečejo!
Ne dišijo!

Ne kadijo!
Ne delajo saj!

Gorijo s svetlim, mirnim plamenom. 872

Zakaj nam žita polegajo.

Spisal Alojzij Križanič, Vel. Nedelja.

Ako opazujemo v poznejši rasti naša žita, se lahko sami pričujemo, da ne obvisi vse od narave zbog poleganja, ampak da je tudi kmetovalec kolikor toliko so kriv zastran poleganja naših žitnih vrst.

Poleganje žit se navadno vrši na dva načina, namreč: zunanji vpliv po silnem viharju, dežju itd. ki naravnost bilke k tlom potlači, in drugi znotrajni, ki rastlino oslabi, jo stori puhlo, za držanje klasja nezmožno, pri čemer je pa gospodarjeva nevednost edino-le kriva, s tem da je ali pregosto sejalo, morebiti še nezadostno očiščeno seme s slabim kaljenjem, ali je ednostransko gnojilo, morda celo napačno da si ravno z živinskim gnojem, ali je pa tudi oranje na neutemeljen način izvršilo, mogoče z nepravilnim plugom, ali je pa tudi pustil v spomladni rastočo se žito popolnoma pri miru. Vsi ti vplivi ovirajo neznansko močno rastlino, ki pa more s slabim pridelkom se izkazati!

Proti prvemu vplivu po silnem viharju, dežju, naličvom itd. si pač kmetovalec ne more pomagati, kakor se je to letos na mnogih krajih opazovalo, ker moč narave ja ni od naših rok in uma odvisna, ampak naš um bi moral biti od narave odvisen, z drugimi besedami, človek vsak, posebno pa kmetovalec bi moral narave zakone kakor svojo hišo poznati, in po njih si prilagoditi svoje delo, ker ako pustimo svoja opravila naravi v izdelovanje in se tako rekoč od nje učimo, nam je zanjčim lep uspeh in pridelek. Ako nečemo biti slepi in gluhi nam narava sama ob vsaki žetvi oči dovolj odpre.

Zakaj vprašas? No, drugi znotrajni vzrok nam dovolj jasno pove, da je gospodarjeva nevednost kriva in pripomaga k slabemu razvitku rastline. Mnogokrat že pri oranju samem se dela napaka, ko mnogo kmetovalec tje v en dan orje, ne zmeče se za rastlino, katera bo vsejana. Pri žitu in sploh pri glavnih sadežih bi se moralo globoko orati, gnoj takoj ko je navožen enakomerno raztepti in lepo podorati. Vsako seme, še tako čisto bi se moralo sortirati in le samo najčistejše torej najdebelejšo zelo redko vsejati, najbolje s sejalnim strojem. Oglejmo si gosto vsejano žito ki se je po navadi kod »načeljeno« vzel. Sejavač je po navadi sejal neglede nato, ali zrnje v kupih leži ali je pa enakomerno oddaljeno. Na kupih rastočo žito v spomladni bujno raste, ker je gosto mara torej v višočino ako je količjak dobro gnojeno. S tem pa da bujno raste so stegenca zelo dolga, imajo redke stave, ki pa so puhla ter je vsak najmanjši vetrič lahko podere in s tem da so stegna zelo dolga jih solnce ne more okrepiti ampak se zvijejo in pretrejejo ko teža klasja pritiska na nje. Oglejmo si pa žito s strojem ali redko vsejano. To raste v spomladni zelo počasi. Zakaj vprašas, no ker je redko se ne more siliti v rast, solnce lepo celo bilko vsak dan obsveti, torej ni na eni strani sploh v senci kakor pri postem, zato se tudi boljši udrdi. Torej gostota, niti košato perje ne dela sence, torej tudi puhlega slabotnega ne store ker raste po časi toda z gostovostjo, ker so stegna zelo gosta je tudi bilka zmožna veliko večji klas nositi no da bi količjak poleglo, da ravno je mnogo večje od prejšnjega. Zapomni si torej dobro zrak, solčna svetloba in človeški um so reči ki vzdržujejo svet. Učimo se torej od narave, ki nam bo mogoče bolje gospodarila ko mi sami. Vsaka pregosta rastlina je na tak način popolnoma za nič.

Ali ni proti temu pomoč? O da. Ako nam je žito pregosto le vsled gnojenja, da ima več bilk z enega zrna, tedaj moremo v spomlad, ko je lepo, suho toplo vreme gnoj in dol na enem mestu vlačti z boljšo brano, ako se žito izruje in strga naj se nikdo za njega ne joče ampak se naj veseli, ker ta vlakla ti stoterno povrne trud, ki si ga imel, edino sredstvo da ti zlahka žito ne poleže. Upoštevaj, dragi mi tovariš navodila, ko ti ne samo, da ga zrediš in do boljšega pridelka prideš ampak tudi ves nadležni plevel uničiš, da ti pozneje ni treba pleti. Angleži in sploh vsi napredni narodi to s stroji delajo, zakaj pa mi v malem obsegu ne bi si hoteli boljšega? Brez truda ni kruha. Delajmo torej prej z glavo, zatem šele z rokami ker išče te sreča um ti je dan našel jo boš ak nisi zaspan. Marsikateri reče da je pregnojno. Da še toliko in toliko gnoja je lahko na nji, torej zelo močno gnojno, vendar se ti ni treba bati poleganja, toda biti moreje vse tri snovi v enakem razmerju, to je fosforjeva kislina, kalcij in dušik. Ako je namreč preveč dušika tedaj ne more rastlina v trdnosti ker sta kalcij in fosforjeva kislina počasnejša v izdelovanju

in puhla, torej poleganja so kriva.

Gospodarske. Sadimo črešnje.

(Izvirni dopis.)

Piše Vičanski Škerlec pri Veliki Nedelji.

Kako veselo je gledati v spomladni nežno belocvetne črešnje, katere pričajo, da ni imel gospodar, ki jih je posadil in cepil, slabih misli v svojem srcu, ampak imel je glavo na pravem mestu in pridne roke. Še veselje pa je, ko so omenjene črešnje obdarene z lepo rudečim sadjem, ki služi v hrano nedolžnim otročičem. Radi jih pa tudi uživajo hlapci, dekle, gospodari, da celo viničari jih imajo radi. Samoumevno je, da tudi gospodom črešnje ne presedajo, ali žalibog, da se sadijo črešnje in požlahtnujejo v tako pičlem številu in da so iste črešnje, ki so posojena in pripravna za roditev ob času zorenja njih veje polomljena. Da se tako drevo polomlje in razmesari od strani dolgorastnežev je edino tudi to, ker se kakor sem prej omenil v prenali množini sadijo črešnje in velikokrat je posledica takega lomljenja, da pridejo taka dejanja na obtožni klop.

Da se vsem tem sitnoba izognemo in da nam ne bode treba po tujih črešnjah plezati, bi kazalo po mojem mnenju, da si posadi vsak zemljiški posestnik kake 3—4 črešnjeve drevesa, ker za tako sajenje daruje samo en dan zamude. Posebno mlajšim posestnikom bi to svetovalo, kajti tako delo se jim povoljno poplača in potomci ne bodo nič slabega o taki naredbi govorili. Tudi viničar se ne pregreši smrtno s tem, ako tu in tam posadi kako črešnjevo drevo na gospodarjevi zemlji in ta ga zavoljo takega dela ne bo de iz kože tiral.

Nekteri trdijo, da je črešnjevo drevo zelo izbirčno radi sajenja in cepljenja. Da pa to ni res, vama na kratko raztolmačim, da je edino krivo le pozno sajenje v spomladni in ravno tako tudi cepljenje; kajti črešnjevo drevo rodi že v poletju in zavoljo tega postane tudi v spomladni prej mužuveno, ko druga sadna drevesa. Najboljši čas za saditev takih dreves je v pozni jeseni, ko listje odpade in mislim, da pridem prav ravno sedaj s tem mojim nasvetom.

Pri izkopavanju takih sadik moramo biti zelo previdni, da ohranimo zdrave in precej dolge korenine z sesalkami vred. (Sesalke imenujemo tanke koreninice). Dobro nam služi v ta namen lesni črešnjevi divjaki, ki so v debelosti mlatinega cepca (cepiča) z lepo mlado skorjo. Kakor je treba vsako drevo po izkopanju takoj posaditi, tako tudi črešnjevo drevo. Saditi ga je treba bolj v zatise na kako podnožje, da ne prijaajo manj mrzli vetrovi. Sadi in gnoji se mu ravno tako, ko druga sadna drevesa in ko je to delo storjeno, se odstranijo vse mladike tako, da ostanejo trije ali štirje rogli od teh mladik, kakih 10—15 cm. dolgi. Vršič se pa popolnoma odstrani. Vso deblo naj bi bilo približno kaka 2 m. visoko. Vse novo zrastle mladike na imenovanih rogih se pustijo skozi dve leti rasti; po debelu se pa sproti mladike odstranjujejo. Po preteku dveh let po sajenju (ne prej) se meseca februarja krona drevesu odžaga in se deblo potlahti. Pri tem pa je pomniti; da se v brežnih legah cepi z cepiči, ki so prinešeni iz hribovitih krajev. Na nizkih legah se pa požlahtnujejo črešnje od takih sort, ki jim ugaaj ravninsko podnebje. Tako sem delal jaz. »Pojdi in stori tudi ti tako!« V Vičancih, na praznik vseh Svetnikov 1910.

Loterijske številke.

Gradec, dne 29. oktobra: 52, 29, 45, 58, 53.
Trst, dne 22. oktobra: 57, 35, 37, 20, 47.

Posebno antiseptične lastnosti svojih prasknega domačega mazila iz apoteke B. Fragner, c. k. dvorni liferanti v Pragi, so vzrok uspešnemu vplivu in hitremu zaceljenju ran raznih vrst. Mazilo je zlasti za pokrivanje istih primerov, kjer jih pred umazanostjo varuje in hladi ter bolečine odstrani. To izvršno domače sredstvo dobi se i v tukajšnjih apotekah.

K mesni draginji. Stokovnjaki pravijo, da je vzrok mesne dragine tudi v zaostlosti avstrijskega travniškega in pašnega gospodarstva iskati. Mi imamo na Avstrijskem še mnogo paš in travnikov, ki dajejo komaj 15—20 g mrve. Pri rabi kot travniško gnojilo dobro znane Tomaževske moke v zvezi s kajnitom se lahko tri do štirikrat toliko mrve pridelja.

Krompirjeva župa s paradajzi. 3 surove, oljupljene krompirje zreži v male kocke. Potem raztopi 4 Maggijske kocke za govejo juho v 1½ litra vrele vode, daj v to zrežani krompir in dobro žlico paradajza ter premešaj poljubno košček sunkove kože ali špeha, kar pa ni neobhodno potrebno. Kuha se juho, dokler ne postane krompir mehek, dolji ji potem po potrebi vode in odstrani sunkove kože.

O naraščajoči draginji življenjskih sredstev se vse pomenjuje s skrbjo. Ali tudi dobre nasvete se čuje. Tako priporočajo praktične, izkušene gospodine priznana kuhinjska pomožna sredstva, kakor n. pr. splošno priljubljene Maggijske izdelke, ki pomagajo štediti denar, čas in delo in so ravno v sedanjih časih dvojno koristni. Vsako leto enako dobro se odlikujejo tudi v tem, da so njih cene tako nizke kakor doslej ostale.

Svetovno mojsterstvo v industriji ur vendar pridobljeno!

Prevezte edine razprodaje me spravi v položaj, za le K 490 oferirati elegantno, ekstra ploščo amerik. 14 kar. zlato-dublo švic. žepno uro. Ista ima dobro idoč 86 urno Anker-kolesje premirane znamke „Speciosa“ in je na elektrčni poti s pravim zlatom prevlečena. Garancija za preciznost 4 leta.

1 k. K 490
2 k. K 930

Vsaki tudi dodaja se fino pozlačeno verzično zastoj. Brez rizike, ker izmenjava dovoljena, ev. denar nazaj. — Pošlje po povzetju

E. HOLZER, Krakova, Stradam 18/26.

Izvrstno

odstrani bolečine, omeji vnetje in vpliva antiseptično.

Že 40 let sem pokazalo se je omehekajoče, vlačilno mazilo, imenovano Prasko domače mazilo kot zanesljivo sredstvo za obveze. Varuje rane, pomanjša vnetje in bolečine, vpliva hladilno in pospeši zaceljenje ter zdravljenje.

Postna razpisiljate vsaki dan

1 doza 70 h. Pri napreju plačilo 3 K 16 h.
se 4 doze, za K 7— pa 10 doz franco
na vse postaje avstro-ogrske monarhije
pošlje.

Vsi deli embalaze nosijo postavno depozitirano varstveno znamko.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, c. k. dvorni liferanti

apoteka „pri črnemu orlu“

Praga, Kleinseite, ogel Nerudagasse šte. 203.

Zaloga v apotekah Avstro-Ogrske.

Zelo redka prilika!

Tovarna mi je izročila po neki neizgodi več 1000 komadov krasnih težkih flanelastih odej, da jih prodam pod roko; vzorci so najnovejši, moderna barve in imajo le skoro nevdne madeže od vode, kar pa nikakor ne brani, da bi se ne moglo porabljanj v vsakem gospodarstvu za pokrivanje postelj in ljudij; dolge so 190 cm, široke 135 cm, jako fine, tople in in trepžne. Pošiljam jih po postnem povzetju: 3-krasne flanelaste odeje v vseh barvah in vzorcih za 9 K, 4 gospodarske odeje za 10 K. Vsak, ki čita to, naj naroči zapeljivo, kajti prepričan sem, da bo zadovoljen. Oton Bekera, c. k. finančni nadpaznik v poklju, Nachod (Česko).

Simon Martschitsch

trgovina z usnjem v Ptuj Hauptplatz št. 6.
usnja se naznanjajo, da prodaja svoje usnje po najnižjih cenah. Tudi kupuje svinjske kože po najvišjih cenah; surove kože se jemlje v delo.

Na prodaj je

posestvo,

24 johov zemlje, lepo poslopje, vse kar se pri kmetiji potrebuje, ½ ure od Šoštanja, blizu enega grada. Več pove g. Jakob Jakopič v Šoštanju, hiš. šte. 163.

Mnogo bolnikov je,

ki leta dolgo na težki, baje nevdarjavni bolezni laborirajo, najrazličnejša sredstva rabijo in končno s seboj in celim svetom nezadovoljni na svojo usodo obupano ter brez zanimanja gledajo. Skrajni čas je, da ti bolniki gladni vpliv elektrike v boju zoper različnim živčnim boleznim izpoznajo.

Mnogo bolnikov se ne ve, da se pri splošni slabosti živcev, revmatizmu, glavobolu, pomanjkanju spanja, otožnemu in otrojenju podobnemu stanju, nevralgijah, nervoznemu motenju prebavljanja, pomanjkanju krvi, slabosti vseh vrst in raznim ženskim boleznim itd. galvanični trajni lahki tok z najboljšim uspehom rabi.

Da trpečo človeštvo o blagonsnem vplivu elektrike podučimo, spisali smo zelo zanimivo, podučno poljudno-znanstveno knjižico in jo pošljemo vsakomur, ki se na nas obrne

gratis in franko.

Nikdar še se ni v Avstriji tako vredno knjigo občinstvu zastoj ponudilo!

Elektro-terapeutična ordinacija,
Dunaj, I., Schwangasse 1, Mezzanin odd. 74.

Kupon za brezplačno knjižo:

N. spr. 13./11. 1910.

Elektro-terapeutična ordinacija

DUNAJ, I., Schwangasse 1, mezz. odd. 74.

Prosim, pošljite mi knjižo: „Razprava o moderni elektro-terapiji“ zastoj in franko

Ime:

Naslov:

Vaše zdravje

dobite! Vaša slabost in bolečine izginejo, Vaše oči, živci, muskulini in žile bodejo krepi. Vaše spanje zdravo, zopet se dobro počutite, ako rabite pravi Fellerjev fluid z. zn. „Elsafluid“. Poiskunsi tuat 5 K. franko. Izdelovalec samo apotekar E. V. Feller, Stubica, šte. 241 (Hrvatsko).